

Hvilke habilitetsregler gjelder for arbeidsmiljøutvalget?

Kommunal Rapport 03.06.2019

Arbeidsmiljøutvalget er ikke en del av kommunens eget forvaltningsapparat, men en frittstående kontrollinstans, påpeker Jan Fridthjof Bernt.

Reglene om inhabilitet i forvaltningsloven gjelder for kommunens representanter i arbeidsmiljøutvalget, mener Jan Fridthjof Bernt

Spørsmål 1: Gjelder forvaltningslovens bestemmelser om habilitet også for det kommunale arbeidsmiljøutvalget?

Svar: Arbeidsmiljøutvalget er et utvalg opprettet i medhold av [arbeidsmiljøloven kapittel 7](#), med like mange representanter for de tilsatte. Utvalget skal virke for et fullt forsvarlig arbeidsmiljø ([§ 7-2 nr. 1](#)). Det er et tilsynsorgan som skal påse at arbeidsgiver – altså her kommunen – oppfyller sine plikter etter arbeidsmiljøloven. Det kan gi kommunen pålegg om å iverksette ulike tiltak til utbedring av arbeidsmiljøet ([§ 7-2 nr. 5](#)). Det er ikke en del av kommunens eget forvaltningsapparat, men en frittstående kontrollinstans, og kan derfor ikke ses som et organ for kommunen, slik forvaltningsloven krever for at den skal gjelde. Men reglene om inhabilitet i denne loven gjelder for kommunens representanter. Det følger av [§ 10](#) der det fastslås at «bestemmelsene i kapitlet her [gjelder] tilsvarende for enhver annen som utfører tjeneste eller arbeid for et forvaltningsorgan». Kommunens representanter i utvalget må klart nok gå inn under denne regelen.

I forvaltningsloven [§ 6](#) andre avsnitt er det er regel om inhabilitet for den som går inn under loven hvis «særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet». Det betyr at hvis noen av disse har tilknytning til saken som skal behandles i arbeidsmiljøutvalget eller har ansvar for behandlingen av saken i kommunen når det er klaget over dette, må hun fratre utvalget når det behandler denne saken.

Spørsmål 2: Er det i tråd med god forvaltningsskikk at de som eventuelt skal evalueres i en sak om arbeidsmiljøet, selv er saksforberedende instans i utvalget som skal beslutte om de skal evalueres?

Svar: Reglene i forvaltningsloven [§ 6](#) om inhabilitet gjelder ikke bare for dem som treffer avgjørelse, men for enhver som er med på «å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse». Personer som varslet er rettet mot, vil derfor være inhabile. Det samme gjelder de som har medvirket ved administrasjonens saksbehandling av varslet, hvis det nå klages over denne. Ansvar for saksforberedelsen må da flyttes til andre i eller utenfor kommuneadministrasjonen. Hvis det er tale om et sterkt konfliktfylt forhold der den øverste kommunale ledelse har et ansvar, kan det uansett være grunn til å overveie å legge oppgaven med å forberede saken til en uavhengig instans utenfor kommunen, selv om ikke klagen er rettet mot rådmann eller etatssjef.